

Ivanov: Nakonec odběhne stranou a zastřelí se

Jiří P. Kříž

Nezpívám superlativy nijak moc často. Na Čechovova Ivanova v režii Štěpána Pácla v ostravském Divadle Antonína Dvořáka ale musím.

Kam až moje paměť sahá, lepší byl jenom ten legendární Petra Lébla v Divadle Na zábradlí s Bohumilem Kleplem v titulní roli a s Leošem Suchařípou coby Lebeděvem.

Jedinkrát v životě mi Lébl odpustil mé kritické hříchy: To když jsem mu po návratu z New Yorku, kde jsem Ivanova viděl v Lincoln Center Theatre, napsal, že jeho inscenace Na zábradlí je mnohem lepší. Četl to dokonce i na schůzi divadla. A tak nějak mezi ta dvě nastudování kladu nyní Páclovo.

Takřka neznámá jména v Páclově tvůrčím týmu. Scénografka Adriana Černá s účelně nastá-

venou, opilcům, mamonářům, škodícím pravdomilcům i lidem výjimečně čistým pohyb ztěžující šikmou. Kostýmy Daniely Klimešové ladící s hudbou Jakuba Kudláče, obojí tak trochu židovsko-ruské.

RECENZE

A metafory: Partnerem hercům jsou violoncello, akordeony, porcelán, všudypřítomné lahve vodky a sklenice okurek. Nebo režisérovy názvuky Višňového sadu, Racka, Tří sester... Rád připomínám, že na Ivanova (a Platonova) si netroufl ani Vladimír Morávek, který jinak Čechova geniálně odkázal Čechům.

V Páclově pojetí dominuje příběh odcizení z časů, kdy se životním deziluzím a pocitům zbytečnosti ještě ani tak neříkalo. O to fatálnější byla řešení nehybnosti, neschopnosti proměny, re-

Foto PRÁVO - Jiří P. Kříž

Tomáš Jirman v roli Ivanova, Veronika Lazorčáková jako Sáša Lebeděvová.

zignace na vnímání, natožpak tvorbu hodnot, na životní cíl.

Ztráta lidské tváře nejvíc vy-

tryskne v Ivanovově: „Jsi židovka! A doktor mi říkal, že brzy umřeš!“ Tomáš Jirman se v té ro-

li zmítá od vyprahlosti ke znechucení a sebezničení. Nezachráně ho ani cit vyjevovaný mladič-

kou Sášou Lebeděvovou. Je třeba nahlas upozornit na velký talent Veroniky Lazorčákové v té roli.

Bez vůle, bez krve

Herecké výkony spolu s režijní koncepcí jsou velkou devizou Páclova Ivanova. Překonávají se Jan Fišar (Lebeděv), František Večeřa (Šabelskij), Alexandra Gasnářková (Babakinová), Lada Bělašková (Anna Ivanovová), Petr Houska (Lvov), Anna Cónová (Zinaida Lebeděvová), Jiří Sedláček (Borkin)...

Pácl vtiskl hercům obrazivou vizi o prokletí zbytečného člověka, o předčasně vyprahlé, změny uskutečnit neschopné společnosti. Jeho inscenace věrně ctí Čechova, je ale nevídaně aktuální. Už přece zase jsme a ještě nějakou dobu budeme takovým zklamáním společenstvím i my.

Hodnocení 90 %